

Kort verslag van de derde bijeenkomst Kenniskring Schakelklassen Op 26 maart 2007

Onderstaande gemeenten hebben deelgenomen aan deze bijeenkomst van de kenniskring. Albrandswaard, Alkmaar, Baarn, Den Bosch,; Enschede, Heerlen, Helmond, Hilversum Oosterhout, Tilburg, Utrecht, Schinnen, Tilburg, Zaanstad, Zoetermeer, Zwolle en kampen en vertegenwoordigers van enkele OBD's die gemeenten ondersteunen bij het opzetten van Schakelklassen: Kobalt en Consent.

De volgende bijeenkomst vindt plaats op **donderdag 24 mei van 10.00-12.30 uur bij Sardes te Utrecht.**

De kenniskring biedt de gelegenheid aan gemeenten (of participanten) om ervaringen en kennis uit te wisselen. Sardes faciliteert dit proces. Op deze derde bijeenkomst van de kenniskring zijn vanuit heel Nederland deelnemers afgekomen; in totaal ruim 20 geïnteresseerden. Een aantal gemeenten zijn druk bezig met de laatste voorbereidende activiteiten; in andere gemeenten draaien de schakelklassen al volop.

Ondanks de verschillen in regisseursrol en tijdspad blijven een aantal gemeenschappelijke vragen spelen: wat zijn de laatste landelijke ontwikkelingen, hoe kom je tot een co-financiering met de schoolbesturen, hoe zorg je ervoor dat je als gemeente wel blijft meedenken, maar niet blijft meedoen... Deze en andere vragen zijn ook tijdens deze derde bijeenkomst aan de orde geweest.

Landelijke ontwikkelingen en wijzigingen in de (interpretatie) van de wet-en regelgeving schakelklassen

Allereerst is ingegaan op de actuele landelijke ontwikkelingen rondom schakelklassen. Niet iedereen blijkt volledig op de hoogte te zijn van de wijzigingen in de wet- en regelgeving schakelklassen. Voor alle duidelijkheid herhalen we hierbij de wijzigingen zoals die half februari jl. door Sardes naar alle gemeenten zijn gemaïld:

1. Betekent deelname aan een schakelklas altijd dat een leerling doubleert?

Nee, dat is afhankelijk van de opzet van de schakelklas (als extra jaar of als paralleljaar). In veel gevallen wordt aan het einde van het schooljaar voor leerlingen in een schakelklas bekeken in welk leerjaar ze het volgende schooljaar het beste kunnen worden geplaatst. Een extra schooljaar door het volgen van de schakelklas is toegestaan, maar hoeft dus niet.

2. Moet een leerling altijd ingeschreven zijn bij de school waar hij of zij deelneemt aan de schakelklas?

Bij de voltijdvariant dient de leerling altijd ingeschreven te staan bij de school die de schakelklas organiseert. Bij de verlengde schooldag-variant is dat niet nodig en bij de deeltijdvariant is het afhankelijk van het aantal uur dat de leerlingen aan de schakelklas deelnemen. De voorwaarde is namelijk dat de leerling ingeschreven staat bij de school waar het merendeel van de lessen (minimaal 50%) wordt gevolgd. In de praktijk ligt het draaipunt bij 12 uur. Zitten de leerlingen 12 uur per week of minder in de schakelklas, dan kan de leerling op de eigen school ingeschreven blijven. Voor veel

gemeenten die kiezen voor een schooloverstijgende schakelklas in deeltijd is hiermee een belangrijke belemmering weggenomen.

3. Is deelname aan een schakelklas gedurende meer dan een heel schooljaar toegestaan?

Deze vraag is vooral gericht op de mogelijkheden voor zij-instromers. Leerlingen die in de loop van het schooljaar op een school worden aangemeld, kunnen direct in een schakelklas worden geplaatst. Het is mogelijk dat deze leerlingen gedurende het daarop volgende schooljaar een heel jaar in de schakelklas worden opgenomen.

Verder is het niet duidelijk of bepaalde afspraken met de G31 ook gelden voor de overige gemeenten.

* Voor **alle** gemeenten geldt bijvoorbeeld dat leerlingen (minimaal) een heel schooljaar in de schakelklas moet zitten, maar dat er twee uitzonderingen op deze regel zijn. Ten eerste de (flexibele) instroom op vierjarige leeftijd en ten tweede de uitstroom door verhuizing.

* Taalklassen in het vo zijn echter **alleen** mogelijk voor de **G31** in het kader van de zogenaamde open doelstelling die de G31 in het kader van de prestatieafspraken GSB MOP III hebben gemaakt. De G-31 mogen maximaal 20 % van het budget besteden aan taalklassen in het VO. Er mag echter niet gesproken worden over (internationale) schakelklassen in het voortgezet onderwijs, omdat daarvoor geen wettelijke basis is.

Lokale ontwikkelingen en vragen

Verder is in het overleg gesproken over diverse lokale knelpunten en oplossingen zoals vervoer van leerlingen, deeltijdvarianten in buitengebieden en het aantrekkelijk maken van de functie van schakelklasleerkracht.

Bij het onderwerp vervoer meldt een gemeente bijvoorbeeld, dat deze als voorwaarde heeft gesteld dat de schakelklasschool niet verder dan 3 km van de stamschool verwijderd mag zijn. Een andere gemeente stelt bij de voltijdsvariant een ov-kaart aan de leerling en ouders beschikbaar (motivatie van de ouders is en blijft noodzakelijk).

Verder wordt opgemerkt dat de deeltijdvariant in buitengebieden zo goed als onmogelijk is vanwege de grote afstanden tussen de scholen. Alleen als er sprake zou zijn van grote concentraties van leerlingen met taalachterstanden, -wat in die gebieden bijna nergens het geval is-, zou dit eventueel een optie zijn.

Tot slot is gesproken over de wijze waarop je de functie van schakelklasleerkracht aantrekkelijk kunt maken. Op dit moment gaat het weliswaar om een aanstelling voor niet meer dan drie jaar (garanties voor langere termijn zijn nog niet mogelijk), maar de leerkracht kan gewoon bij een bestuur worden aangesteld. Aantrekkelijk is verder dat de aanstelling is opgebouwd uit niet alleen lesgebonden (contact-) uren, maar ook (een ruim aantal) uren voor voorbereiding, overdracht en communicatie met ouders. Een gemeente noemt als voorbeeld van een deeltijdvariant drie dagdelen voor lessen en één dagdeel voor coördinatie e.d. Op deze wijze kan één schakelklasleerkracht overigens net twee schakelklassen “draaien”.

Begrotingen en diverse modellen voor cofinanciering

De tweede helft van de bijeenkomst is besteed aan begrotingen van schakelklassen. Een aantal gemeenten deelden voorbeelden uit en lichten hun uitwerking aan de groep toe. Hierover ontstond vervolgens een enerverende discussie waar veel ervaringen en tips werden uitgewisseld.

Opmerkelijk zijn de verschillen in de financiële uitwerkingen van gemeenten. De kostenkant van de diverse varianten blijken elkaar niet veel te ontlopen. Aan de inkomstenkant zijn de verschillen tussen gemeenten echter groter. Dit wordt grotendeels veroorzaakt door de financiële onderhandelingen tussen de gemeente en de schoolbesturen, die per gemeente weer heel anders kunnen uitzien.

- Sommige gemeenten vragen dat scholen het volledige bedrag voor de leerling-gewichten (tussen de 3000 en 5000 euro per leerling afhankelijk van het leerling-gewicht) voor de schakelklas inzetten. Voorbeeld: Als het bij een voltijdvariant gaat om een schakelklas met 12 leerlingen met het hoogste leerling-gewicht, betekent dit aan de inkomsten kant van deze schakelklas 60.000 euro (12 maal 5.000 euro).
- Andere gemeenten vragen niet het volledige bedrag uit deze leerling-gebonden middelen, maar maken hierbij in onderling overleg een co-financiering van. Bij de verlengde schooldag geldt overigens dat de kosten volledig uit de specifieke uitkering wordt betaald en staan er geen inkomsten tegenover.
- Een heel ander voorbeeld is van een gemeente die per (voltijd) schakelklasleerling een vast bedrag van 4000 euro rekent, terwijl de rest door de schoolbesturen wordt gefinancierd.

Volgende bijeenkomst Kenniskring

De volgende bijeenkomst van de kenniskring vindt plaats op **donderdag 24 mei van 10.00-12.30 uur bij Sardes te Utrecht.**

Onderwerpen zijn dan:

Stappenplan Schakelklassen 4 t/m 6 (zie brochure 2: de schakelklas, een stapsgewijze aanpak)

- Stap 4: Selectie van leerlingen
- Stap 5: Huisvesting
- Stap 6: Verdeling van taken en verantwoordelijkheden, (in elk geval Coördinatie, begeleiding van en afstemming tussen schakelklasleerkrachten)

Karin Vaessen en Paul Kooiman, Sardes

Utrecht

20 april 2007